

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : **7 Ağustos 2017**
Sayı : **12587**

16421

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Murat Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Türkiye'de genetiği değiştirilmiş mısır ve soya ürünlerinin sadece hayvan yemi ya da yem ham maddesi olarak kullanılmasına izin verilirken; GDO'lu soya ve mısırın insanların yediği gıda maddelerinin üretiminde kullanılması yasaktır.

Türkiye'de bitki ve hayvanların üretimi ile bebek mamaları ve çocuk ek besinlerinde kullanılması Biyogüvenlik Kanunu'na göre yasak olmasına rağmen son 6 yılda hayvanlar için 'yem amaçlı' denilerek genetiği değiştirilmiş 25 mısır ve 7 soya çeşidinin ithalatına izin verilmiştir.

Geçtiğimiz günlerde Biyogüvenlik Kurulu, Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği'nin başvurusu üzerine hayvan yeminde genetiği değiştirilmiş (GDO) 3 soya ve 1 mısır çeşidine daha onay vermiştir.

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre; dmo genini içeren MON87708 soya çeşidi, csr1-2 genini içeren BPS-CV127-9 soya çeşidi, cp4epsps, FAD2-1A ve FATB1-A genlerini içeren MON87705 soya çeşidi ile cspB genini ihtiva eden MON87460 mısır çeşidi hayvan yemlerinde kullanılabilir.

Bu kararın ardından Türkiye'de hayvan yeminde izin verilen genetiği değiştirilmiş mısır ve soya sayısı 36'ya yükselmiştir.

Ziraat Mühendisleri Odası yaptığı değerlendirmede, Türkiye'deki başarısız tarım politikasının bir sonucu olarak GDO tehlikesi ile yüz yüze geldiğini belirtmiş ve GDO izinlerini veren Biyogüvenlik Kurulu'nun yapısına işaret etmiştir: *"Biyogüvenlik Kurulu'nda son dönemde 9 kişi değişerek yeni bir kurul oluşturuldu. 2 tane fakülleden hocamız var, diğer 7 tanesi de değişik bakanlıklardan görevli. Bunlar bakanlıklarda üst düzey yetkililer ama GDO konusunu bilmeyen kişiler. Bunlar belli zamanlarda toplanıyorlar, eğer gen ile ilgili bir müracaat var ise ön bir komisyonda karar veriliyor."*

Öte yandan GDO'lu soya ve mısırın veya bunlar kullanılarak imal edilmiş herhangi bir ürünün gıda maddeleri üretiminde kullanılabileceği açıktır. İmalat sürecinde soya ve mısır kullanılması ihtimali olan gıdalar aşağıda belirtilmiştir:

GDO'lu soya kullanılması muhtemel ürünler: Sucuk, salam, sosis, köfte gibi et ürünleri ve et suyu tabletleri; soya yağı veya soya lesitini içeren gofret, çikolatalı krema, hazır çorba, patates cipsi, krem peynir gibi ürünler; soyadan yapılan soya etli kıyma, soya unu gibi ürünler; fındık ve fıstık ezmesi; çikolatalı ürünler; pastacılık ürünleri; başta ekmek olmak üzere çeşitli unlu mamuller; hazır çorbalar.

GDO'lu mısır kullanılması muhtemel ürünler: Mısırdan elde edilen früktoz ve glukoz şurupları; gazoz, kola, meyve aromalı içecekler, meyve suları gibi çocukların çok tükettiği çeşitli meşrubat ve gazlı içecekler; reçeller, dondurmalar, şekerleme, pastacılık ve unlu mamuller (yaş pastalar, kekler, baklava, künefe gibi) ketçaplar, salata sosları; salam, sosis gibi et ürünleri; mısırözü yağı; bebek mamaları; hazır çorbalar. Bu bağlamda;

1 – Ülkemizde genetiği değiştirilmiş mısır ve soya ürünlerinin sadece hayvan yemi ya da yem ham maddesi olarak kullanılmasına izin var fakat GDO'lu soya ve mısırın insanların yediği gıda maddelerinin üretiminde kullanılması yasak. Yani bir GDO'lu ürünü önce hayvan sonra insan yerse sorun yok; ama doğrudan insan yerse sorun var. Bakanlığınız bu çelişkiyi nasıl açıklamakta ve bu çelişkinin açıklanması için hangi bilimsel çalışmaları yürütmektedir?

2 – Şu an Biyogüvenlik Kurulu'nda görev yapmakta olan üyeler kimlerdir? Ve bu üyelerin uzmanlık alanları nedir?

3 – Bakanlığınız, ülkemizde sadece hayvan yeminde izin verilen genetiği değiştirilmiş mısır ve soya kullanımının 'sadece hayvan yeminde' kullanılıp kullanılmadığının denetimini nasıl yapmaktadır? Bu konuda yıllık bazda yürütülen kontrol ve denetim hizmetlerinde firma bazında kaç adet denetim yapılmıştır? Denetimlerden elde edilen sonuçlar nelerdir?

4 – Yukarıda da adı geçen 'GDO'lu mısır ve soya kullanılması muhtemel gıda ürünleri' imalatında GDO'lu soya veya mısır kullanılıp kullanılmadığını belirlemeye yönelik bütün bir yıla yayılan bir kontrol-denetim çalışması yapılmış mıdır? Yapıldıysa elde edilen sonuçlar ürün bazında açıklanmak kaydıyla nedir?